

LEKCE 89: POKUŠENÍ NA POUŠTI A POČÁTEK JEŽÍŠOVA VEŘEJNÉHO PŮSOBENÍ, JAN KŘTITEL, POVOLÁNÍ UČEDNÍKŮ

Biblický text k lekci: Matouš 3-4; Marek 1,1-20; Lukáš 3,1-4,13; Jan 1,15-51

Cíle lekce:

- dítě vlastními slovy popíše osobu Jana Křtitele a řekne, co bylo jeho hlavním posláním
- dítě popíše, co se událo při Ježíšově křtu a co to znamenalo
- dítě jmenuje 3 druhy pokušení, kterým byl Ježíš vystaven na poušti
- dítě vyjmenuje několik učedníků (minimálně 4), které si Ježíš povolal mezi prvními
- dítě chápe křest jako veřejné vyznání vnitřní proměny
- dítě rozumí pojmu pokání (lítost nad hříchy a odvrácení se od nich)
- dítě vlastními slovy řekne, v jakých oblastech života může být člověk pokoušen
- dítě si uvědomuje, že i dne může být pokoušeno od Zlého a ví, že obrana proti tomu je znalost Božího slova a blízký vztah s Ježíšem (naplnění Duchem svatým)
- dítě si uvědomuje, že je to Ježíš, kdo povolává a pro něho je třeba se vzdát vlastního způsobu života

Klíčové verše:

Matouš 3,2: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“

Matouš 3,11: „Já vás křtím vodou k pokání; ale ten, který přichází za mnou, je silnější než já – nejsem hoden ani toho, abych mu zouval obuv; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“

Matouš 3,17: „A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“

Matouš 4,10: „Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: ‚Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.‘“

Matouš 4,16: „lid bydlící v temnotách uvidí velké světlo; světlo vzejde těm, kdo seděli v krajině stínu smrti.“

Marek 1,17: „Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“

Lukáš 3,9: „Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně.“

Lukáš 4,1-2: „Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel.“

Jan 1,17: „Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.“

Jan 1,29: „Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.“

Biblická fakta:

Jan Křtitel káže u řeky Jordán a volá lid k pokání (odvrácení se od zlé cesty), zároveň předpovídá, že po něm přijde někdo větší, než je on sám. Ježíš bude křtít Duchem svatým.
--

Jan Křtitel byl oblečen do velbloudí srsti a kolem pasu měl kožený pás. Jedl kobyly a med divokých včel. Jan se představoval jako: „volajícího na poušti“, Židé si mysleli, že je Mesiáš nebo Eliáš.
--

Lidé z Judska a okolí přicházeli k Janovi, vyznávali své hříchy a dávali se od něho křtít – byli mezi nimi také farizeové, celníci, vojáci.

Jan říká lidem, kteří se u něho nechávají křtít, aby se jejich rozhodnutí projevovalo i na venek: např. darovali oblečení a jídlo potřebným; neokrádat lidi/nevymáhat víc peněz, než se má (celníci); nečinít násilí, nevydírat, spokojit se se svou výplatou (vojáci)
--

Ježíš přichází z Nazareta v Galileji k Janovi, aby se také od něho nechal pokřtít. Bůh potvrzuje křest Ježíše tím, že promlouvá z nebe: „Toto je můj milovaný syn, toho poslouchejte.“ a také tím, že se objevuje Duch Boží v podobě holubice, která sestoupila na Ježíše.
Po křtu Duch vyvedl Ježíše na poušť, kde byl pokoušen Ďáblem. Strávil tam 40 dní (a nocí). Nic nejedl a nepil.
3 ďáblova pokušení: 1. proměnit kameny v chléb; 2. poklonit se Ďáblu a za to dostat všechno bohatství světa; 3. skočit z budovy na příkaz satana (poslouchat zlého)
Ježíšovi bylo asi 30 let, když veřejně vystoupil a začal kázat o tom, že se přiblížilo Boží království.
Ježíš (dle ev. Matouše/Marka/Lukáše) povolal nejprve Ondřeje a Šimona, zvaného Petr – byli rybáři, potom povolal dva syny Zebeda – Jakuba a Jana.
Evangelista Jan popisuje ještě povolání Filipa, kterého Ježíš vyhledal, ten pak vyhledal ještě Natanaela, kterého viděl sedět pod fíkem.

Pro zvědavé:

- k Janu Křtiteli Bůh promluvil, aby vyšel kázat na poušť v 15. roce vlády císaře Tiberia
- když Jan Křtitel vystoupil kázat, Judsko spravoval Pontius Pilát
- když Jan Křtitel začal kázat o Mesiáši, v Galileji vládl Herodes a jeho bratr Filip na území Itureje a Trachonitidy a Lyzaniás v Abiléně
- Filip, Ondřej a Petr byli z města Betsaida

Myšlenky k 89. lekci (aplikace):

- **Jan Křtitel** – vede poustevnický život, ale jeho život má jasný směr – slyšel povolání Bohem a toho se drží, nestěžuje si na to – když tě Bůh k něčemu povolá, i když to může znít divně (Jan vypadal jako hastroš, podivín), tak poslechni
- Jan Křtitel sám sebe upozaduje a dává vyniknout Ježíšovi – náš život má dát vyniknout Ježíšovi, nesoustředíme se především na to, aby naše JÁ vystoupilo, ale abychom vším, co děláme mohli ukazovat na Ježíše
- **pokání** znamená litovat svých hříchů, toho, že žijeme bez Boha, že se náš život mívá cílem a jejich vyznávání – lítost nad vlastním zkaženým životem a jejich vyznávání je krokem k tomu, abychom se mohli stát Božími dětmi – tato lítost se pak nějak musí projevit i v činech (ve vztahu k druhým lidem)
- **křest** – veřejné vyznání vnitřního stavu, křtem veřejně vyznáváme to, co věříme, samotný křest (ponoření do vody) je málo, ale zároveň je to důležitou součástí života, protože když naši víru vyznáme před druhými veřejně, vede to k závazku (nevěříme si jen tak nezávazně pro sebe)
- **pokoušení Ježíše na poušti** – ukazuje na to, že Ježíš byl kromě Boha také člověkem (měl hlad, žízeň) - Ježíš dobře rozumí našim potřebám, žil život v těle tak, jako my; ukazuje to také na to, že satan je aktivní, přichází sám a rád, nemusíme se ho o to prosit
- **1. pokušení (chleba)**– Ježíš má velký hlad – satan útočí skrze naše tělo, zná oblasti, kde jsme slabí (pokoušet k hříchu nás mohou oči – dívat se na to, co je špatné; ruce - dělat to, co je špatné; nohy - chodit na špatná místa; žaludek - přezírat se; může to být i pokušení vyhnout se utrpení, těžkým věcem (usadnit si život „kouzlem“); pokušení materiální - satan chce náš život svěst pouze k materiálním věcem, abychom se soustředili pouze na pozemské věci (školu, práci, zábavu...) a duchovní život nechali stranou
- **2. pokušení (skok z chrámu)** - svádí k tomu, aby Bůh viditelně projevoval svou moc, aby zasáhl vždy, když si umaneme, abychom vlastně měli Pána Boha jen za takového pomocníčka, který přispěchá na pomoc, když chceme, a co víc, v životě pak naschvál děláme věci, kterými

pokoušíme Pána Boha, děláme něco, o čem víme, že to není dobré, a pak chceme, aby nás z toho zachránil

- **3. pokušení** (poklonit se Satanovi) - pokušení moci, komu vlastně svěřím svůj život, koho budu poslouchat? Bohu nebo satanu? Satan nás láká, abychom svěřili náš život do jeho rukou a on se stal jeho Pánem – slibuje nám řadu lákadel, ale jsou to lákadla, která jednou (nejpozději, když zemřeme), pomínou; nemůžeme sloužit dvěma pánům, musíme si vybrat. Život s Ježíšem neslibuje nic lehkého a často ani příjemného, ale má věčné trvání, naopak život ve službě Zlého může být docela fajn, příjemný, ale jednou vše skončí (smrt)
- Ježíš se na poušti osvědčil – pokušení se mu nevyhnulo; 40 dní symbolicky znamená období určité přípravy na něco nového, čas potřebný k ujasnění si priorit, ke změně života – co budeme dělat pravidelně po 40 dní, stane se nám pevným zvykem – i Ježíš jako Boží syn pracoval na svém duchovním stavu, o co více musíme my
- **povolání učedníků** – je to Ježíš, který povolává; povolává nejprve k tomu, abychom byli s ním, pozorovali jej, dívali se na něj; učedníci všechno nechali - když se rozhodneme jít za Ježíšem, musíme být ochotni nechat starý život starým životem a přesto - Petr a Jan byli rybáři, a Ježíš z nich později učiní rybáře lidí - setkání s Ježíšem nemusí znamenat, že nebudu moci dělat nic z toho, co jsem dělal dříve, ale to, co je dobré a umím, mohu pak použít pro růst Božího království - být učedníkem Ježíše znamená uvidět veliké věci, ale je potřeba „nechat všeho“ a jít skutečně za ním

Náměty pro činnosti s dětmi:

Ohledně pokušení je možno zazpívat píseň: Dávej pozor!

1. Dávej pozor, malé oko, co vidíš,

dávej pozor, malé oko, co vidíš.

Pán se z nebe dívá, jaká je tvoje víra,

dávej pozor, malé oko, co vidíš.

2. Dávej pozor, malé ucho, co slyšíš...; 3. Dávej pozor, můj jazyku, co mluvíš...; 4. Dávej pozor, malá ruko, co děláš...; 5. Dávej pozor, malá noho, kam chodíš...; 6. Oko, ucho, ruko, noho, pozor dej...

1. Plášť a pás – motiv pláště z velbloudí srsti a pásu (oblečení Jana Křtitele) - úkolem dítěte je co nejrychleji si obléct plášť (větší kabát, bundu, svetr apod.) a opásat se páskem. A zároveň to pak ihned rychle sundat.

2. Vytříd' to! - motiv pročištění mlatu (řeč Jana Křtitele) - dětem zamícháme luštěniny (např. hrách a čočku) a jejich úkolem je tuto směs roztřídit. Každému odvážíme stejné množství (max. desítky gramů, část malého 0,2l kelímku). Komu se to podaří nejrychleji, ten vyhrává.

3. Řada do 40 - motiv 40 dní Ježíše na poušti. Úkolem dítěte je za 40 sekund, případně za násobek 40 (2x40, 3x40 atd.) napsat čitelně číselnou řadu od jedné do 40, ale pozor, psací potřeby je povoleno držet pouze ústy.

4. Skok do dálky/výšky – motiv pokušení skočit z chrámu. Úkolem dítěte je skočit z místa co nejdále (snožmo). Variantou může být skok do výšky (přeskočit např. natažené švihadlo).

5. Státy světa – motiv pokušení darování všech království světa. Úkolem dítěte je napsat za daný časový limit (cca 3-5 minut) co nejvíce názvů států na světě.

6. Rovná čára – motivem je „vyrovnání stezky“ (řeč Jana Křtitele). Úkolem dítěte je udělat co nejrovnější čáru z bodu A do bodu B – nejlépe na velkém balicím papíře, samozřejmě bez pravítka. Vzdálenost by měla být minimálně 30 cm, lépe okolo 50 cm.

7. Vytvoření sítě z provázků – motiv sítě (povolání rybářů). Úkolem dítěte je z celkem 10 provázků (každý je dlouhý cca 20 cm) svázat síť tak, aby měla „5 sloupců a 5 řad“. Stanovíme časový limit max. 10 minut. Komu se podaří svázat celou síť nejrychleji? Jednotlivá „políčka“ síť musí být zřetelná. Rozhoduje počet hotových políček a pak čas.